



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การผลิตหนังสือประเภทตำราของสำนักพิมพ์เอกชนในกรุงเทพมหานคร" เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจและศึกษาถึงการผลิตหนังสือตำราของสำนักพิมพ์เอกชนในกรุงเทพ ในแง่ของประเภทสาขาวิชา ระดับการศึกษา กระบวนการผลิต และปัญหาการผลิต โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสำรวจจากสำนักพิมพ์เอกชนในกรุงเทพฯ

การสำรวจเบื้องต้น

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ วารสาร เอกสารและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ยังได้สำรวจและรวบรวมรายชื่อสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจากรวบรวมจากสุจิตรงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ปี พ.ศ. 2530 ตรวจสอบจากหนังสือในห้องสมุด และสำรวจโดยตรงจากร้านหนังสือ
2. หลังจากรวบรวมรายชื่อสำนักพิมพ์ได้แล้วจึงคัดเลือกให้เหลือเฉพาะสำนักพิมพ์ที่เป็นผู้ผลิตไว้ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 106 แห่ง
3. ทดสอบแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นกับสำนักพิมพ์นอกเขตกรุงเทพฯ จำนวน 5 แห่ง และนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาแก้ไขปรับปรุง หลังจากนั้นจึงส่งแบบสอบถาม จำนวน 106 ชุด ไปยังสำนักพิมพ์ที่ได้รวบรวมไว้เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้น
4. จากแบบสอบถามจำนวน 106 ชุด ปรากฏว่าได้รับคืนเป็นจำนวน 59 ชุด คิดเป็นร้อยละ 55.66 ของจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด แล้วนำมาคัดเลือกให้เหลือเฉพาะสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือตำรา ซึ่งผลปรากฏว่ามีจำนวน 22 ชุด คิดเป็นร้อยละ 37.29 ของจำนวนที่ได้คืนมาทั้งหมด หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 22 ชุดมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตหนังสือ ซึ่งจัดทำขึ้นโดย

1. ค้นคว้าหนังสือ บทความ เอกสารต่าง ๆ เพื่อพิจารณาถึงข้อมูลที่จะเป็นต่อการวิจัย

2. ศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการสำรวจ ได้แก่

จรุณห์ เพชรภูมิ และ ชาญกิจ ชอบทำกิจ. หนังสือและการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 3.

นครศรีธรรมราช : โครงการตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2528.

นงเยาว์ เต็มวัฒนา. "ปัญหาการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมูลนิธิ

โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

พลสุข ศรีภิรมย์. "การจัดหาหนังสือของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทบริหาร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2516.

หทัย ดันหยงมาศ. การบรรณาธิการกิจเบื้องต้น ศิลปะการตกแต่งต้นฉบับหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่

2. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2528.

อำไพ จันทรจิระ. "ประวัติและวิวัฒนาการการพิมพ์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2515.

แบบสอบถามที่จัดทำขึ้น แบ่งเป็น 2 ส่วน* คือ

* ดูภาคผนวก ก., หน้า 151

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตหนังสือโดยรวมเพื่อทราบถึงนโยบายและช่วยให้ทราบว่าสำนักพิมพ์นั้น ๆ พิมพ์หนังสือตำราหรือไม่

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่สำรวจเกี่ยวกับผู้ผลิตหนังสือตำราโดยเฉพาะ โดยครอบคลุมถึง

1. สาขาวิชาที่ผลิต ซึ่งจำกัดเฉพาะในช่วงปี 2528-2530 ว่า ใน 3 ปีนี้ทางสำนักพิมพ์ผู้ผลิตได้ผลิตหนังสือตำราในสาขาวิชาใดบ้าง
2. ระดับการศึกษา คือ หนังสือตำราที่ผลิตนั้นจะเป็นหนังสือตำราใช้ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา
3. กระบวนการผลิต ให้สำนักพิมพ์ผู้ผลิตระบุถึงขั้นตอนการผลิตตั้งแต่เบื้องต้นจนกระทั่งพิมพ์ออกมาเป็นเล่ม รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างขั้นตอนการผลิตแต่ละขั้น
4. ปัญหาโดยรวมที่สำนักพิมพ์ผู้ผลิตหนังสือตำราประสบ

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ผู้ผลิตหนังสือตำราตอบกลับมา จำนวน 22 แห่ง มาจำแนกข้อมูลเป็นข้อ ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งสำนักพิมพ์ทั้ง 22 แห่ง ได้แก่

- 1.1 สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร
- 1.2 บริษัท การศึกษา จำกัด
- 1.3 มูลนิธิ โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- 1.4 บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
- 1.5 สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ
- 1.6 สำนักพิมพ์นิยมวิทยา
- 1.7 โรงพิมพ์นิติเวช
- 1.8 ห้างหุ้นส่วนจำกัด บรรณกิจเทรดดิ้ง
- 1.9 สำนักพิมพ์ประสานมิตร
- 1.10 สำนักพิมพ์ประ เสริฐบรรณาการ
- 1.11 มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 1.12 สำนักพิมพ์เมดิคัลมีเดีย

- 1.13 สำนักพิมพ์แม็ค
- 1.14 สำนักพิมพ์รวมธรรมส์
- 1.15 บริษัท ศึกษาพร จำกัด
- 1.16 ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- 1.17 สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
- 1.18 สำนักพิมพ์สยามรัฐ
- 1.19 สำนักพิมพ์สายใจ
- 1.20 สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต
- 1.21 สำนักพิมพ์อักษรวัฒนา
- 1.22 ห้างหุ้นส่วนจำกัด โอเดียนสโตร์

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่จำแนกไว้แล้วมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = อัตราส่วน 100

f = จำนวนผู้ตอบปัญหาข้อนั้น ๆ

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสำนักพิมพ์ผู้ผลิตหนังสือตำราทั้งหมด

แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง

3. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอแนะ